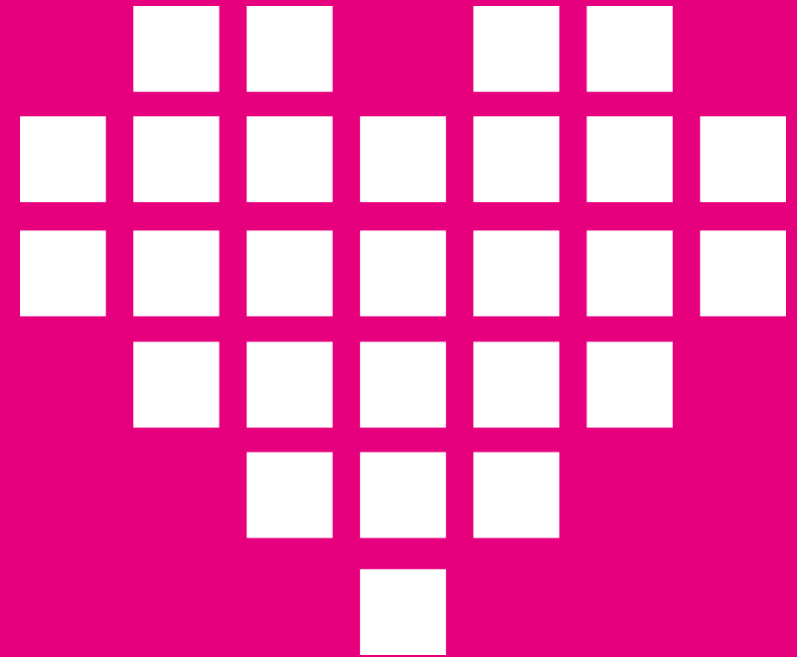

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisten palvelut

Vammaisneuvosto 9.10.2025

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue Vanda och Kervo välfärdsområde

Aluehallitus

Hyvinvointialuejohtaja

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

- Perheiden ennalta ehkäisevät palvelut
- Perheitä tukevat palvelut
- Perheiden erityispalvelut

AIKUISSOSIAALI- TYÖ JA VAMMAIS- PALVELUT

- Aikuis-
sosiaalityö
- Vammais-
palvelut

Siirtyy osaksi
vanhuspalve-
luiden
toimialaa
1.1.2026
alkaen

VANHUSTEN PALVELUT

- Kotona
asumisen
palvelut
- Hoiva-
asumisen
palvelut

TERVEYDEN HUOLLON PALVELUT

- Sairaala-
palvelut
- Terveysasema-
palvelut
- Suun
terveyden-
huollon
palvelut

KESKI- UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

- Pelastus-
palvelut
- Ensihoito
- Strateginen
kehittäminen
- Turvallisuus
ja varau-
tuminen

KONSERNI- PALVELUT

- Talous
- HR
- ICT
- Järjestämisen tuki ja hankinnat
- Hallinto
- Viestintä
- Tilakeskus
- Asiantuntija- ja kehittämispalvelut

Tarjoamme yksilölliset, yhteensovitettut palvelukokonaisuudet

Palvelut uudistettu rohkeasti tietoa
hyödyntäen ja asukkaita ja kumppaneita
kuullen

VaKehyva on työpaikkana halutuin
hyvinvointialue

Oikeudenmukaisuus

Vastuullisuus

Rohkeus

Hyvinvointialueen asukkaat pääsevät tarvitsemiinsa palveluihin nopeasti

Alueen vetovoimaisuus työnantajana
pysyy hyvällä tasolla

Vahvistamme hyvinvointia ja turvallisuutta

Parannamme palvelujamme

Arvostamme henkilöstöämme

Toimimme yhdessä

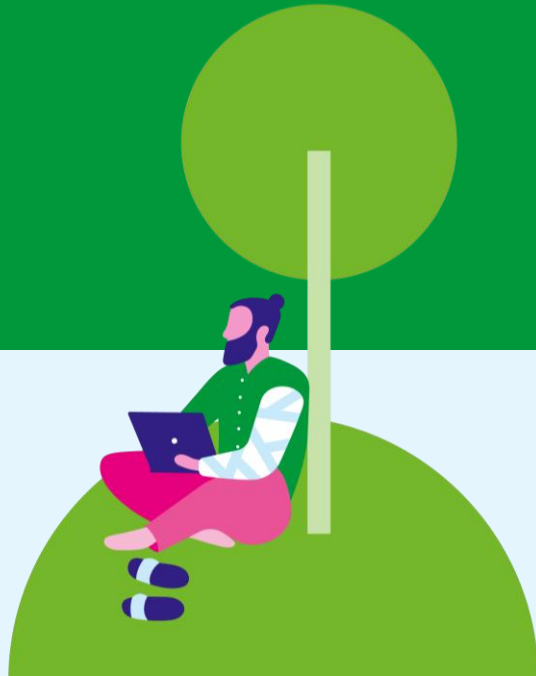
Huolehdimme kestävästä taloudesta

Näihin uskomme

Oikeudenmukaisuus

Vastuullisuus

Rohkeus

Tätä arvomme meille tarkoittavat

Oikeudenmukaisuus

- Kohtaamme asiakkaat arvostavasti ja yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Meillä on selkeät toimintamallit, jotka edistävät asiakkaiden ja työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua
- Johtaminen on oikeudenmukaista tasapuolista ja ammattitaitoista
- Toimintamme on yhdenvertaista, tasa-arvoista, asiakaslähtöistä, avointa ja läpinäkyvää

Vastuullisuus

- Kehitämme osaamistamme jatkuvasti ja perustamme toimintamme tutkittuun tietoon
- Teemme aina parhaamme asiakkaan hyvinvoinnin eteen
- Kannamme vastuun päivittäisestä työstämme ja arvostamme toistemme osaamista
- Toimimme kustannustehokkaasti
- Kannamme vastuun ympäristöstä
- Toimintamme on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä

Rohkeus

- Arvioimme toimintaamme aktiivisesti ja haemme yhdessä ratkaisuja tunnistettuihin haasteisiin
- Kannustamme henkilöstöä uusiin avauksiin ja tuemme innovatiivista kehittämistoimintaa
- Uudistamme rohkeasti toimintaa yhdessä asukkaiden, järjestöjen ja yritysten kanssa ennakoiden palvelutarpeiden muutoksia
- Tartumme ennakoluulottomasti toimintaympäristön muutosten tuomiin mahdollisuuksiin

VAKEn vammaisten palvelut pähkinäkuoressa

VAKE TA 2025
1,3 miljardia

Vammaisten palvelut TA 2025
198 milj. euroa

284 500
hyvinvointialueen asukasta

3373
asiakasta

5870

VAKEn työntekijää

271

Vammaisten
palvelujen
työntekijää

Vakinaisia **196**
määräaikaista **75**

Vieraskielisten osuus
vammapalveluiden asiakkaista

22 %

Kokonaisasiakasmäärästä 08/25

Tehtäväalueita 3

Neuvonta ja
asiakasohjaus

Asumis-
palvelut

Palvelujen
järjestäminen
ja hankinta

VAMMAISPALVELUJEN PALVELUALUE

Kristina Nousiainen (30.10.2025 alkaen)

TEHTÄVÄALUEET, YKSIKÖT JA TIIMIT

Neuvonta ja asiakasohjaus
Anna-Elina Leskelä-Ranta

Vammaisten asiakasohjausyksikkö 1, Sirke Neijonen

Vammaisneuvonta

Aikuisten vammaistyön tiimi

Vammaisten asiakasohjausyksikkö 2, Jussi Kaijala

Lasten vammaistyön tiimi

Nuorten vammaistyön tiimi

Palvelujen järjestäminen ja hankinta
Maija Väänänen

Palvelujen järjestäminen ja ostopalvelut,
Mia Jalonen-Tuovila

Asumisen järjestäminen

Kotiin vietävien palveluiden ja
henkilökohtaisen avun järjestäminen

Työ- ja päivätoiminnan järjestäminen

Asiakaskohtainen laadun valvonta

Asumispalvelut
Sanna Misukka

Vammaisten asumispalvelut 1, Toni Ikonen

Virrenkulma

Asemansilta

Vammaisten asumispalvelut 2, Päivi Wilenius

Koivukoti

Pikkukoivu

Vammaisten asumispalvelut 3, Anne-Mari Piippo

Tuettu asuminen

Kastanjakuja

Vammaisten asumispalvelut 4, Nina Nyberg

Keltamokoti

Kerokuja

Kytötie

Vammaisten asumispalvelut 5, Värekoski Peppi

Martinlaaksonkuja

Vammaisten asumispalvelut 6, Terhi Hinttaniemi

Ruusuhaka

Norppa

Norppala

Vammaisten asumispalvelut 7, Tytti Linde

Gladas

Katrilli

Polkka

Vammaisten asumispalvelut 8, Sami-Petteri Kekki

Vallinoja

Mitä varten olemme olemassa?

Vammaispalvelujen perustehtävä

Turvaamme vammaisten henkilöiden yhdenvertaiset mahdollisuudet elää ja osallistua yhteiskuntaan muiden kanssa. Tuemme arjessa selviytymistä, edistämme itsenäisyyttä ja osallisuutta sekä varmistamme, että vammaiset saavat tarvitsemansa yksilölliset ja lainmukaiset palvelut, kuten asumisen, liikkumisen ja henkilökohtaisen avun ratkaisut. Palvelumme perustuvat asiakkaan tarpeisiin ja oikeuteen saada apua, jotta hän voi elää mahdollisimman täysipainoista ja itsensä näköistä elämää.

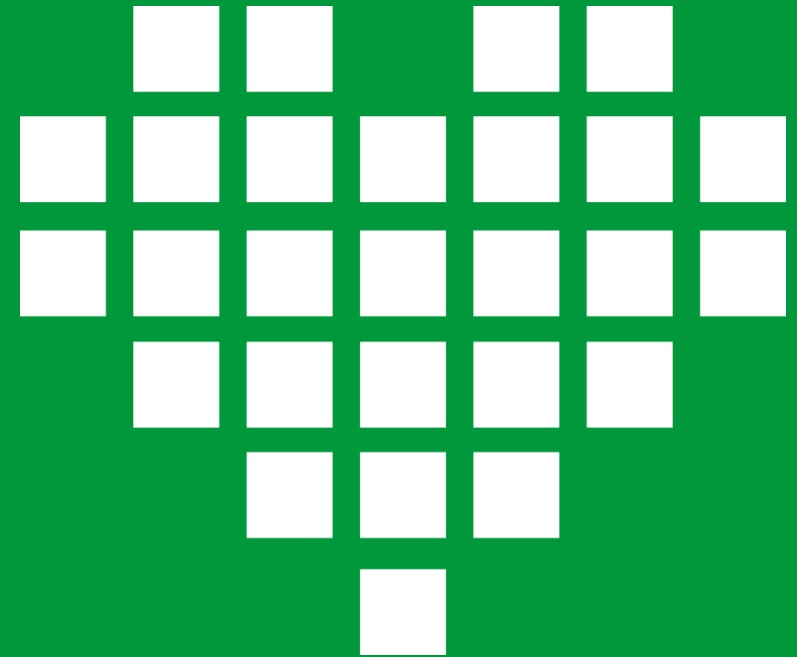

Vammaisten palvelujen tavoitteet 2025–2027

- Uuden vammaispalvelulain mukaiset palvelut ovat saavutettavia ja taloudellisesti kestäviä, ja niissä korostuu toimialojen välinen yhteistyö.
- Palvelualueen ostopalveluiden käyttö vähenee ja omaa palvelutuotantoa laajennetaan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti yhdestä viiteen uudella asumisyksiköllä vuoteen 2034 mennessä.
- Erityisen vaativan tuen asumisyksikön suunnittelu toteutuu vuoden 2025 aikana laaditun aikataulun mukaisesti, ja tonttien sekä toimitilojen saatavuutta kartoitetaan yhteistyössä tilakeskuksen ja kaupunkien kanssa.

Neuvonta ja asiakasohjaus

Vammaisten asiakasneuvonta

- Ohjaa ja opastaa asiakkaita ja heidän läheisiään. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse, sähköpostitse tai Maisan kautta.
- Ammattilaiset ja yhteistyökumppanit voivat konsultoida asiakasneuvontaa.
- Vammaisten palveluihin ohjaudutaan aina palvelutarpeen arvioinnin kautta:
 - Arviointi tehdään yleensä asiakkaan kotona ja tapaamisessa ovat mukana asiakas, hänen läheisensä ja palveluohjaaja tai muu sosiaali- ja terveysalan ammattilainen. Tarvittaessa arviointi toteutetaan arviointijaksona.
 - Palvelutarpeen arviointia voi pyytää asiakas itse, omainen, viranomainen tai muu henkilö.
 - Lisäksi hyödynnetään vammaisen henkilön suostumuksella selvityksiä muilta viranomaisilta ja asiantuntijoilta kuten lääkärinlausunnot ja eri terapeuttien lausunnot.

Asiakasneuvonta, kuinka voimme auttaa?

- Ohjaus ja neuvonta
- Ensiarviointi puhelimitse
- Tarvittaessa ajanvaraus palvelutarpeen arviointiin
- Sosiaalihuoltolain mukaisten ilmoitusten vastaanotto ja käsittely
- Ammattilaisten konsultoinnit

VAMMAISTEN ASIAKASNEUVONTA

- puh. **09 4191 7020**
(arkisin klo 9–11 ja 13–15)
- sähköposti: **vammaisneuvonta@vakehyva.fi**
- **mais.fi**

KULJETUSPALVELUT

- puh. **09 4191 7020**, valitse numerovalinta 1
(ma klo 13-15, ke klo 9-11 ja pe klo 9-11)
- sähköposti: **vammaisneuvonta@vakehyva.fi**
Hakemuksen liitteet toimitetaan osoitteella:
kuljetuspalvelut@vakehyva.fi
- **mais.fi**

Vammaisten asiakasohjaus

- Ohjaa ja opastaa asiakkaita ja heidän läheisiään. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse, sähköpostitse tai Maisan kautta.
- Ammattilaiset ja yhteistyökumppanit voivat konsultoida asiakasneuvontaa.
- Vammaisten palveluihin ohjaudutaan aina palvelutarpeen arvioinnin kautta:
 - Arviointi tehdään yleensä asiakkaan kotona ja tapaamisessa ovat mukana asiakas, hänen läheisensä ja palveluohjaaja tai muu sosiaali- ja terveysalan ammattilainen. Tarvittaessa arviointi toteutetaan arviointijaksona.
 - Palvelutarpeen arviointia voi pyytää asiakas itse, omainen, viranomainen tai muu henkilö.
 - Lisäksi hyödynnetään vammaisen henkilön suostumuksella selvityksiä muilta viranomaisilta ja asiantuntijoilta kuten lääkärinlausunnot ja eri terapeuttien lausunnot.

Vammaisten palvelujen asiakkaaksi tulon prosessi

1 Neuvonta ja ohjaus

Saan tietoa ja neuvoa palveluista.

Yhteydenotto on helppoa. Saan tarvittaessa ajan palveluohjaajalle.

2 Asiakasohjaus ja arviointi

Palvelutarpeeni kartoitetaan laaja-alaisesti.

Tulen kuulluksi ja etsimme yhdessä tarpeisiini sopivia ratkaisuja.

Suunnittelemme yhdessä ammattilaisen kanssa palvelukokonaisuuteni.

Saan päätöksen palveluista ja tiedon, kehen olla yhteydessä tilanteeni muuttuessa.

3 Palvelujen järjestäminen

Saan halutessani lisätietoja palvelujen toteuttamisen vaihtoehtoista ja niihin liittyvistä valinnan mahdollisuuksista.

Saan tietää, miten ja milloin palvelut käynnistyvät.

3 Palvelutuotanto

Saan palvelua ja arvioin sitä.

Mikäli tilanteeni muuttuu, kerron siitä työntekijälle ja tiedän, että asiaan tartutaan.

ASIAKKAAN NÄKÖKULMA

TOIMINNAN NÄKÖKULMA

Neuvomme ja ohjaamme

- Puhelinpalvelussa
- Huoliviestien kautta
- Sähköisten alustojen kautta

Selvitämme palvelutarvetta laaja-alaisesti. Ohjaamme erilaisista palveluvaihtoehtoista. Tuemme asiakasta hänen hyvinvointia ja arkea tukevien ratkaisujen löytämisessä.

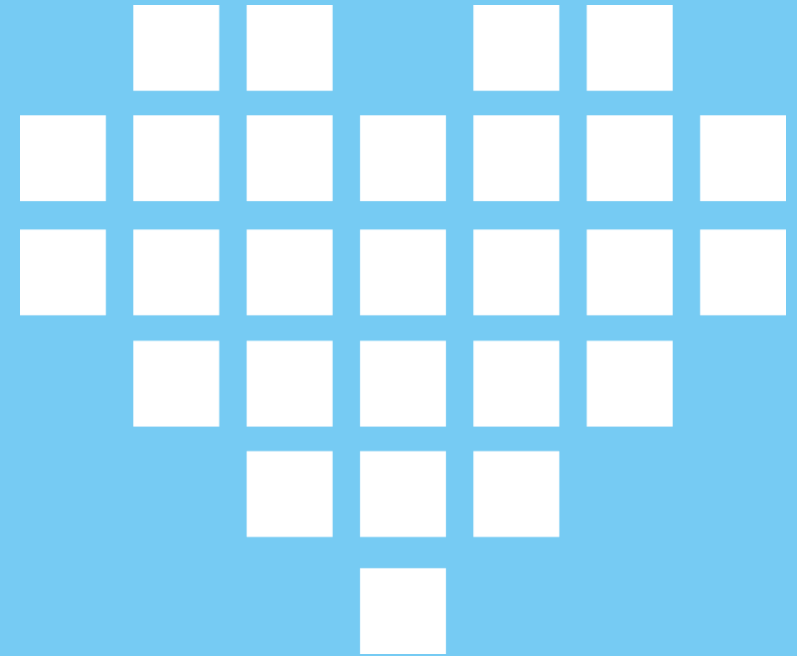
Käsitlemme asiaa moniammatillisesti. Laadimme asiakassuunnitelman ja teemme tarvittavat päätökset. Nimeämme tarvittaessa omatyöntekijän. Informoimme asiakasta ja läheisiä.

Kerromme vaihtoehdot päätöksen mukaisista palvelujen tuottamistavoista. Järjestämme ja käynnistämme palvelut. Valvomme laatua ja seuraamme sopimuksen toteutumista asiakkaan ja palveluntuottajan kanssa.

Palveluntuottaja seuraa asiakkaan tilannetta jatkuvasti ja on asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa yhteydessä järjestämisen ja ostopalvelujen yksikköön. Seuraamme palvelujen toteutumista asiakassuunnitelmien mukaisesti.

Palvelujen järjestäminen ja hankinta

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Palvelujen järjestäminen ja hankinta

- Palvelujen järjestäminen ja hankinta tehtäväalue vastaa lakisääteisten palveluiden järjestämisestä ja toteutuksesta.
- Palvelut voidaan tuottaa joko itse omien toimipisteiden ja henkilöstön kautta, tai yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa, tai;
- hankkimalla sopimukseen perustuvat palvelut yksityisiltä tai kolmannen sektorin tuottajilta.
- Käytössä on myös palveluseteli, jolla asiakas voi valita itse palvelun tuottajan rekisteristä sopivan palveluntuottajan.

Osallisuutta ja arjen osallistumista tukevat palvelut

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Erityinen osallisuuden tuki

- Erityisen osallisuuden tuen tarkoituksena on, että myös ne vammaiset asiakkaat, joiden osallisuutta ei voida tukea henkilökohtaisella avulla, voivat saada tarvitsemansa osallisuuden tuen.
- Palvelulla varmistetaan, että jokainen vammaisen asiakas voi saada yksilöllisesti toteutettua toisen henkilön antamaa osallisuuden tukea. Sen avulla mahdollistetaan vammaisen asiakkaan osallistuminen vuorovaikutustilanteisiin ja vapaa-ajan toimintaan.
- Erityistä osallisuuden tukea toteuttaa ensisijaisesti sosiaalihuollon tai terveydenhuollon ammattihenkilö tai muun soveltuvan tutkinnon suorittanut henkilö. Toissijaisesti erityistä osallisuuden tukea antaa muuten osaamisensa puolesta tehtävään soveltuva henkilö, joka pystyy vastaamaan vammaisen henkilön tarpeisiin.
- Erityinen osallisuuden tuki poikkeaa henkilökohtaisesta avusta siten, että henkilökohtaisessa avussa vammaisen asiakas ohjaa toimintaa itse, mutta erityisessä osallisuuden tuessa tuen antaja ohjaa toimintaa vammaisen asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Tuettu päätöksenteko

- Tuetun päätöksenteon tarkoituksena on tukea vammaista asiakasta päätöksenteossa siten, että hän voi tehdä ja toteuttaa itse omaa elämäänsä koskevia päätöksiä.
- Tuettu päätöksenteko sisältää päätöksentekoprosessissa tarvittavan tuen;
 - tiedon hankkimisessa
 - asioiden ymmärtämisessä
 - päätös- tai toimintavaihtoehtojen ja niiden vaikutusten arvioimisessa
 - oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä
 - päätösten tekemisessä ja toteuttamisessa sekä muissa vastaavissa toiminnoissa.

Tukihenkilö ei saa ottaa kantaa asioihin tai päättää asioita vammaisen asiakkaan puolesta. Tukihenkilön tulee olla riippumaton päätöksenteon kohteena olevaan asiaan.

Kommunikaatio opetus

- Puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiokeinojen käytön ohjauksen ja viittomakielen opetuksen tavoitteena on, että kuurolla, kuulovammaisella, kuulonäkövammaisella tai puhevammaisella asiakkaalla ja hänen läheisillään on yhteinen kommunikointikeino. Kommunikaatio-opetusta voidaan myöntää vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena vain silloin, kun se ei kuulu terveydenhuollon lääkinnällisen kuntoutuksen vastuulle.

Neuropsykiatrinen valmennus

- Neuropsykiatrinen valmennus on tavoitteellista ja suunnitelmallista ohjaus- ja tukitoimintaa, joka perustuu asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin. Neuropsykiatrinen valmennus on määräaikainen tukipalvelu.
- Valmennuksen tavoitteena sosiaalisen toimintakyvyn vahvistuminen ja itsenäiseen elämään tarvittavien selviytymistaitojen edistäminen sekä tulevaisuuden suunnittelu. Työskentelyn tavoitteet ja aikataulu sovitaan yhdessä asiakkaan kanssa.

Päivätoiminta ja työtoiminta

- Päivätoiminta on lähtökohtaisesti kodin ulkopuolella järjestettyä tavoitteellista ja yleensä ryhmämuotoista työtoimintaan rinnastuvaa toimintaa, joka tukee asiakasta itsenäisessä elämässä. Päivätoimintaa järjestetään vammaiselle asiakkaalle, mikäli palvelu on vammaisen henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden osalta välttämätöntä. Päivätoimintaa voidaan järjestää myös osana sosiaalista kuntoutusta. Vammaisten päivätoimintaa järjestetään omana toimintana sekä ostopalveluna.
- Työtoiminnan tarkoituksena on tukea kehitysvammaisen henkilön toiminta- ja työkykyä sekä edistää hänen pääsyään työelämään. Työtoiminnalla tuetaan kehitysvammaisen asiakkaan omia vahvuuksia työelämään osallistumisessa. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tulevaisuudessa tuettuun työtoimintaan osallistuminen tai työllistyminen avoimille työmarkkinoille.

Vaativa moniammatillinen tuki

- Vaativan moniammatillisen tuen palvelukokonaisuudella vastataan tilanteisiin, jossa vammaisen henkilön osallisuuden itsemääräämisoikeuden tai muiden perusoikeuksien toteutumisen tukeminen edellyttää erityistä ammatillista osaamista ja yhteistyötä.
- Tukea annetaan vammaisille henkilöille, häntä tukeville läheisille ja hänen kanssaan työskenteleville ammattilaisille. Asiakkaalla on vaikeita vammaan liittyviä kommunikoinnin, sosiaalisen vuorovaikutuksen tai käyttäytymisen haasteita, joiden vuoksi hänen tai muiden henkilöiden terveys ja turvallisuus on uhattuna.
- Asiakkaan ohjaus tai hoitotilanteissa voi olla tarve rajoitustoimenpiteiden käyttöön, joiden taustalla olevien syiden selvittely ja rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisy ja vähentäminen edellyttävät moniammatillista tukea. Tukea antaa vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä. Asiantuntijaryhmässä on riittävä lääketieteen, psykologian, sosiaalityön, vuorovaikutuksen ja muu asiantuntemus vaativan moniammatillisen tuen toteuttamista varten. Tarvittavat ryhmän asiantuntijat määräytyvät vammaisen asiakkaan yksilöllisen tuen tarpeen ja tilanteen vaativuuden mukaan.

Liikkumista tukevat palvelut

Menokaveritoiminta

- Menokaveri-toiminnalla tuetaan asiakkaita, joilla on vaikeuksia lähteä kotoa ja jotka tarvitsevat tukea julkisten liikennevälineiden käyttämisessä. Menokaveritoiminta on tukihenkilötoimintaa, joka noudattaa vapaaehtoisuuden periaatteita, vaikka menokaverille maksetaan palkkio (kun toimintaa 5–10 h/kk).

Liikkumistaidon ohjaus

- Liikkumistaidonohjaus on tarkoitettu näkövammaiselle asiakkaalle tukemaan itsenäistä ja turvallista liikkumista arjen toimintaympäristöissä. Tavoitteena on, että näkövammaisella on käytössään arjessa tarvittavissa toimintaympäristöissä toimimiseen ja tarvittavien reittien kulkemiseen vaadittavat tekniikat ja taidot. Liikkumistaidonohjauksella voidaan tukea näkövammaista asiakasta esimerkiksi uuden oppilaitoksen tai työpaikan tiloissa liikkumisen harjoittelussa tai kodin läheisyydessä olevien reittien (mm. kauppa, apteekki, julkisen liikenteen pysäkki) opettelussa. Palvelu on määräaikaista.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisentuki

- Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Vammaispalvelulain mukainen liikkumisentuki

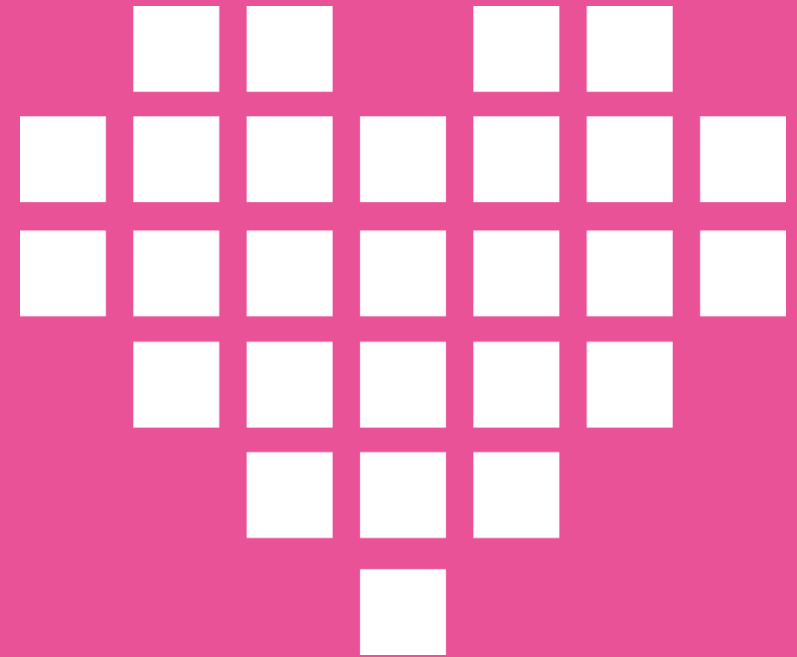
- Vammaispalvelulain mukaista liikkumisen tukea järjestetään vammaisille asiakkaille, mikäli palvelutarpeen arviossa todetaan, että sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut eivät ole riittäviä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella liikkumisen tuen toteuttamistavat ovat henkilökotainen apu sekä kuljetuspalvelu ja tarvittaessa siihen liittyvä saattajan apu. Liikkumisen tuki voidaan toteuttaa yhdellä tai useammalla eri toteuttamistavalla. Hyvinvointialue päättää asiakaskohtaisesti palvelun toteuttamistavat.
- Liikkumisen tukea myönnetään vammaiselle asiakkaille työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan, valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin hänen välttämättä tarvitsemansa määrä. Muun tavanomaisen elämän matkoihin on oikeus saada liikkumisen tukea vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa, ellei vammaisen asiakas hae tätä pienempää määrää matkoja. Mahdollisista lisämatkoista tehdään erillinen päätös.

Liikkumisvälineet

- Vammaisella asiakkaalla on mahdollisuus saada korvausta tietyissä erityistilanteissa auton hankintaan. Arvioitaessa auton hankintaan myönnettävän taloudellisen tuen määrää lähtökohdaksi otetaan vammaisen asiakkaan välttämättä toimintarajoitteensa vuoksi tarvitsema automalli ja varustelutaso. Taloudellista tukea myönnettäessä auton kohtuullisena bruttohintana pidetään enintään 25 000 euroa ja taloudellinen tuki on enintään 5000 euroa. Vähennyksenä otetaan huomioon autoveron palautus ja vanhan auton myyntihinta.
- Asiakkaan tulee tarvita autoa välttämättä päivittäisessä liikkumisessaan toimintarajoitteestaan johtuen. Päivittäisellä liikkumisella tarkoitetaan säännöllistä ja usein toistuvaa liikkumista, joka voi liittyä esimerkiksi työ- ja opiskelumatkoihin, säännöllisiin hoitoihin tai omista lapsista huolehtimisesta johtuviin velvoitteisiin. Autoon tehtäviä välttämättömiä muutostöitä voivat olla esim. käsihallintalaitteet, nostolaitteet ja kääntyvä istuin.

Vammaisten kotona asumista tukevat palvelut

Avustaja kotiin / Hoitaja kotiin

- Avustaja kotiin -palvelu on kriisi- ja muihin lyhytkestoisiin poikkeuksellisiin tilanteisiin tarkoitettu ei-sairaanhoidollinen palvelu, jota järjestetään perheille, joissa vammaisen hoito on erittäin vaativaa tai sitovaa, eikä tarpeeseen voida vastata sosiaalihuoltolain mukaisella kotihoidon palvelulla, lapsiperheiden kotipalvelulla tai muilla peruspalveluilla. Poikkeuksellisesti ja erityisen harkinnan perusteella palvelua voidaan myöntää vanhempien työssäkäynnin mahdollistamiseksi.
- Hoitaja kotiin -palvelulla vastataan kriisi- ja lyhytkestoisiin tilanteisiin, silloin kun asiakas tarvitsee sairaanhoidollista apua ja tukea kotona asumisen tueksi. Palvelua myönnetään vammaisen asiakkaan tarpeisiin, mikäli niihin ei voida vastata sosiaalihuoltolain mukaisilla kotihoidon käynneillä tai muilla peruspalveluilla. Palvelu voi olla osana lyhytaikaista huolenpitoa tai sitä voidaan käyttää esimerkiksi asumisen tukeen ja lapsen asumisen tukeen liitettävänä palveluna.

Henkilökohtainen apu

- Henkilökohtainen apu on palvelu, jolla tarkoitetaan toisen ihmisen antamaa välttämätöntä apua niissä tavanomaisen elämän asioissa, joita asiakas ei pysty kokonaan tai osittain itse vamman tai sairauden vuoksi tekemään.
- Palvelulla pyritään edistämään vammaisen asiakkaan itsenäistä elämää, tasavertaista osallistumista yhteiskuntaan ja turvaamaan välttämättömät päivittäiset toimet.
- Palvelu myönnetään toistaiseksi voimassa olevana tai määräajaksi, mikäli asiakkaan toimintakyvyn tai olosuhteiden voidaan odottaa muuttuvan lähivuosina.

Asumisen tuki kotiin I-IV

- Asumisen tuki kotiin I palvelua järjestetään silloin, kun asiakkaalla on omaishoidon ryhmä 1 päätös. Tällöin omaishoitajalla on kaksi vapaata vuorokautta kuukaudessa. Lisäksi yksilöllisen tarpeen mukaan voidaan myöntää palvelua omaishoitajan työssäkäynnin mahdollistamiseksi.
- Asumisen tuki kotiin II palvelua järjestetään silloin, kun asiakkaalla on omaishoitaja hoitoryhmän 2 päätös. Omaishoitaja ei voi pääsääntöisesti olla säännöllisesti työssä. Palvelu sisältää omaishoitajalle 3 lakisääteistä vapaavuorokautta kuukaudessa.
- Asumisen tuki kotiin III palvelua järjestetään silloin, kun asiakkaan omaisella on omaishoitaja hoitoryhmä 3 päätös. Tällöin omaishoitajalla on 3 lakisääteistä vapaavuorokautta kuukaudessa. Omaishoitajan työssäkäynti ei ole mahdollista hoidon sitovuuden vuoksi.
- Asumisen tuki kotiin IV palvelua järjestetään silloin, kun asiakkaalla ei ole omaishoitajaa ja palveluntarve ei ole ympärivuorokautista. Mikäli asiakkaalla on ympärivuorokautisen palvelun tarve, siihen vastataan asumispalveluilla.

Esteettömän asumisen tuki

- Vammaiselle asiakkaalle korvataan esteettömän asumisen järjestämisestä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos asiakkaan vamma tai sairaus aiheuttaa toimintarajoitteen, joka estää asumisen omassa kodissa ilman esteettömän asumisen tukea.
- Korvattavia asunnon muutostöitä ja välineitä ovat asiakkaan vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät muutostyöt ja välineet.
- Esteettömän asumisen mahdollistavia välineitä voidaan myöntää lainaksi. Nämä välineet annetaan asiakkaan käyttöön hänen tarvitsemakseen ajaksi, huolletaan tarvittaessa ja poistetaan asunnosta asiakkaan käyttötarpeen poistuessa.
- Esteettömän asumisen tueksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asiakkaan asunnon välittömästä lähiympäristöstä, esim. luiskien asentaminen taloyhtiön kulkuväylillä oleviin portaisiin.

Taloudellinen tuki, muut välineet, koneet laitteet

- Vammaiselle asiakkaalle korvataan päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavien välineiden aiheuttamista kustannuksista puolet, jos vammaisen asiakas tarvitsee niitä välttämättä päivittäisissä toimissa, liikkumisessa, vuorovaikutuksessa tai vapaa-ajan toiminnoissa. Vakiomalliseen välineeseen, koneeseen tai laitteeseen tehdyt vamman edellyttämät välttämättömät muutostyöt korvataan kuitenkin kokonaan. Muita välineitä, koneita ja laitteita ovat mm. kommunikaatiomahdollisuuksia lisäävät viestintävälineet sekä harrastus- ja vapaa-ajan välineet.

Taloudellinen tuki hengityslaitteiden varassa eläville

- Tukea voidaan myöntää hengityslaitteen varassa eläville asiakkaille, jotka eivät ole terveydenhuollon laitoshoidossa. Hengityslaitteen varassa elävällä henkilöllä tarkoitetaan asiakasta, jonka elämän ylläpitäminen edellyttää henkitorviavanteen kautta toteutettavaa tai muuta pysyvää taikka pitkäaikaista ympärivuorokautisesti laitteen avulla toteutettavaa hengitystukihoitoa.
- Hengityslaitteen varassa elävällä henkilöllä on oikeus saada taloudellista tukea ylläpitokustannuksiinsa silloin, kun hän ei ole terveydenhuollon laitoshoidossa. Taloudellisena tukena myönnetään 1 400 euroa kuukaudessa.

Muu taloudellinen tuki

- Taloudellista tukea esimerkiksi ylimääräisiä vaatekustannuksia tai erityisruokavaliokustannuksia korvataan määrärahojen puitteissa yksilöllisen tarveharkinnan perusteella.
- Määrärahojen puitteissa vammaisille henkilöille voidaan myöntää taloudellista tukea ylimääräisiin vaatekustannuksiin tai erikoisruokavalioon. Taloudellista tukea myönnetään tarveharkinnan ja hakijan erityispiirteiden perusteella, jolloin korvattavuuden perusteena on hankinnan välttämättömyys.

Omaishoito

- Omaishoidolla tarkoitetaan vammaisen henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuki on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota hyvinvointialue järjestää sitä varten varaamiensa määrärahojen rajoissa. Omaishoito korvaa muuta hyvinvointialueen palvelua, jolla tuetaan asiakkaan kotona asumista.
- Omaishoitajan apu voi olla myös ohjausta, opastusta, kannustusta ja muistuttelua, jotta henkilökohtaiset toiminnot tulevat hoidetuksi. Omaishoitajan antama huolenpito voi olla myös vaativaa valvontaa. Tähän kuuluu muun muassa tilanteiden ennakointi ja todennäköisten vaaratilanteiden estäminen. Omaishoidon tuen myöntäminen edellyttää aina tavanomaisen läheissuhteen ylittävää, henkilökohtaiseen hoivaan ja hoitoon kohdistuvaa ohjausta, tukea ja/tai avustamista.

Tilapäishoito

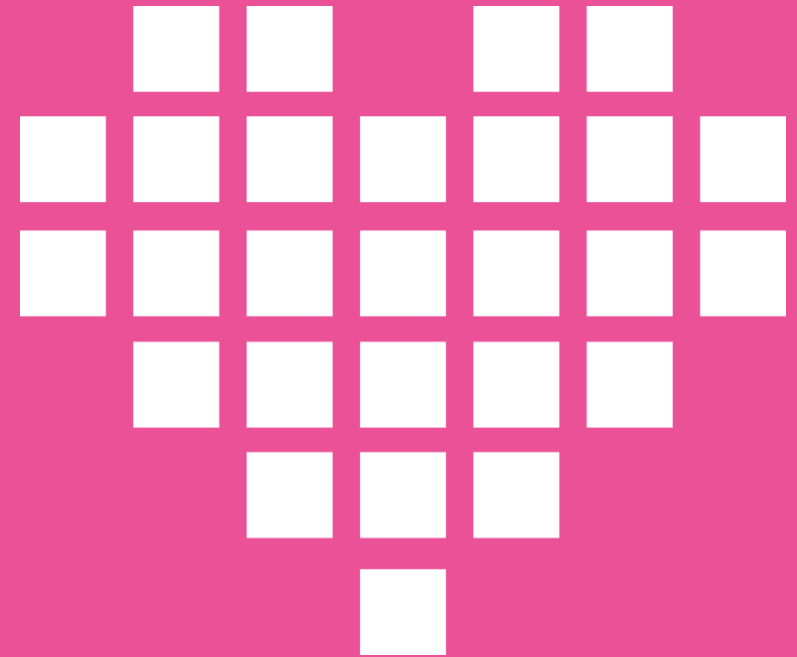
- Tilapäishoidon tavoitteena on suunnitelmallisesti tukea asiakkaan läheisten hoitovastuun helpottamista, jaksamista ja mahdollistaa esimerkiksi omaishoidon vapaiden pitäminen.
- Palvelu turvaa vammaisen asiakkaan huolenpidon tilanteissa, joissa hänestä yleensä huolenpitovastuussa olevat läheiset eivät voi hänestä huolehtia. Lisäksi se mahdollistaa asiakkaalle itsenäisyyden kokemusta ja haluamiansa asioiden toteuttamista.

Perhehoito

- Perhehoidon tarkoituksena on tuottaa hoidettavalle perheenomainen ja hoidettavan tarpeiden mukainen hoito. Perhehoito tarjoaa asiakkaalle mahdollisuuden kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalisia suhteitaan.
 - **Osavuorokautinen perhehoito** tarkoittaa palvelua, jota järjestetään vammaisen asiakkaan läheisten hoitovastuun helpottamiseksi ja jaksamisen tukemiseksi. Palvelua voidaan myöntää asiakkaan tarpeen mukaisesti alle 12 tuntia vuorokaudessa. Osavuorokautista perhehoitoa voidaan toteuttaa joko päivä- tai yöaikaisena hoitona. Osavuorokautinen hoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.
 - **Lyhytaikainen perhehoito** voi olla joko säännönmukaisia hoitajaksoja tai yksittäistä, määräaikaista hoitajaksoa esim. toipilasaikana sairaalahoidon jälkeen ennen kotiutumista omaan kotiin. Lyhytaikainen perhehoito voi tapahtua joko hoidettavan tai hoitajan kodissa.
 - **Pitkäaikaista perhehoitoa** järjestää vammaisen asiakkaan asumisen palvelu esimerkiksi tilanteissa, joissa lapsi tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa, johon vanhempien elämäntilanne ja voimavarat eivät anna mahdollisuutta. Tarvittaessa on tehtävä yhteistyötä lastensuojelun kanssa. Pitkäaikainen perhehoito voi olla jatkuvaa tai määräajan kestävä perhehoitoa. Ikääntyneille vammaisille asiakkaille perhehoito voi olla ratkaisu pitkäaikaisen asumisen ja tarvittavan hoidon ja huolenpidon järjestämiseen esimerkiksi tilanteissa, joissa vammaisen asiakas on asunut pitkään lapsuudenkodissaan ja hän tarvitsee perhetilanteen muuttuessa uuden kodin.

Asumisen palvelut

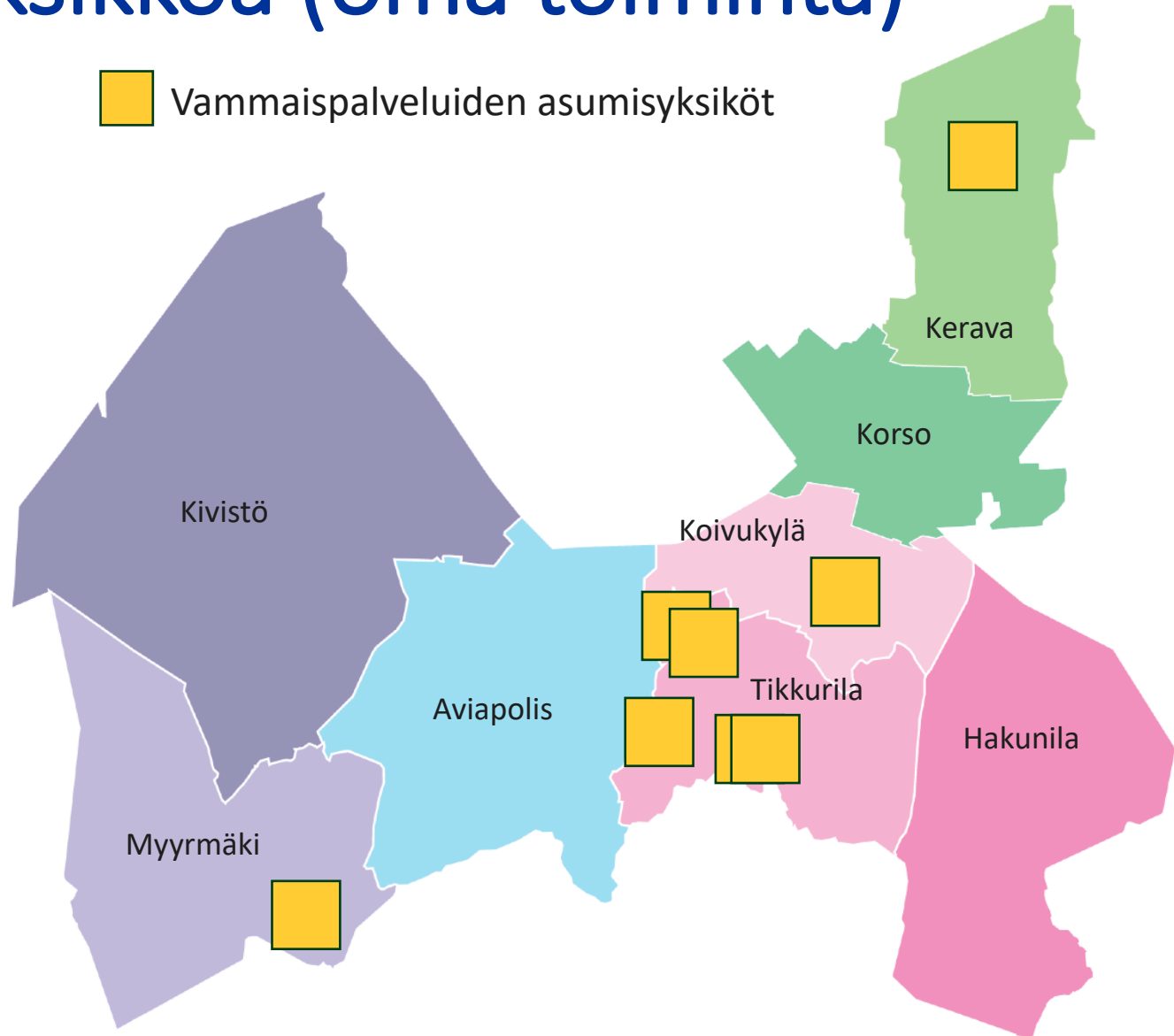
Asumispalvelujen tehtäväalue

- Tehtäväalueella tuotetaan:
 - yhteisöllistä ja tuettua asumista
 - lyhytaikaista ja pitkäaikaista ympärivuorokautista palveluasumista
- Asiakkaat tulevat hyvinvointialueen järjestämään ympärivuorokautiseen palveluasumiseen asiakasohjausyksikön kautta.
- Vammaisten ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tuotetaan omana toimintana 26% ja ostopalveluna noin 74 %
- Ruotsinkieliset asumispalvelut tuotetaan ostopalveluna (mm. Folkhälsan) sekä omana toimintana Gladas asumisyksikössä Vantaalla.

16 asumispalvelu yksikköä (oma toiminta)

 Vammaispalveluiden asumisyksiköt

- Kerokuja 7, 01280 Vantaa
- Savikkatie 13, 01300 Vantaa
- Kytötie 18 B, 01360 Vantaa
- Lehmuskuja 61F, 01360 Vantaa
- Katrillikuja 5, 01390 Vantaa
- Polkkakuja 2, 01390 Vantaa
- Masurkkakuja 3, 01390 Vantaa
- Ilolantie 2, 01390 Vantaa
- Koskelanpolku 2, 01400 Vantaa
- Norppatie 23 ja 29, 01480 Vantaa
- Ruukkukuja 5, 01600 Vantaa
- Martinlaaksonkuja 2, 01620 Vantaa
- Kastanjapiha 3, 01710 Vantaa
- Palosenkatu 1-3, 04230 Kerava
- Vanha Valtatie 2 A-B, 04250 Alikerava

Asumisvalmennus

- Asumisvalmennus on asumisen toimintojen arviointijakso itsenäiseen asumiseen muuttamista harkitsevalle kehitysvammaiselle. Palvelun tarkoituksena on avustaa asiakasta oppimaan arkielämässä tarvittavia taitoja sekä arvioida asumisen tuen tarvetta jatkoasumista suunniteltaessa.
- Valmennuksessa tuetaan ja opetetaan taitoja, jotka lisäävät omatoimisuutta ja arjenhallintaa. Valmennus- ja arviointi on tavoitteellista ennalta sovitun jakson ajan toteutettavaa toimintaa, joka perustuu asiakkaan yksilölliseen suunnitelmaan.

Vammaisten tuettu asuminen

- Tuettu asuminen on asiakkaiden omiin koteihin vietävää palvelua tai vaihtoehtoisesti asiakkaan lähipalveluissa tapahtuvaa ohjausta.
- Tuettua asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea asumiseensa tai asumiseen siirtymisessä.
- Tuettu asuminen on välimuoto täysin itsenäisen asumisen ja palveluasumisen välissä.
- Palvelut järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaan.

Yhteisöllinen asuminen

- Yhteisöllinen asuminen tarjoaa vammaisille henkilöille kodinomaista asumista ryhmässä, jossa on saatavilla tukea ja ohjausta päivittäin.
- Asuminen tukee arjen hallintaa, sosiaalista vuorovaikutusta ja itsenäistymistä, mutta ei välttämättä sisällä jatkuvaa valvontaa.

Vammaisten lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Vammaisten lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen tarjoaa tilapäistä tukea ja hoivaa 24/7, esimerkiksi sairauden, lomien, kuntoutuksen tai perhetilanteen vuoksi.
- Palvelu mukautuu asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin ja voi vaihdella kevyestä tuesta intensiiviseen hoivaan lyhyen jakson ajan.

Vammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa vammaisella asiakkaalla on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa.
- Ympärivuorokautisen palveluasumisen tavoitteena on vammaisen asiakkaan toimintakyvyn edistäminen ja ylläpitäminen sekä mahdollisten sairauksien hyvä hallinta.
- Palvelun tasot mukautuvat asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin. Ne vaihtelevat lähes itsenäisestä asumisesta aina erittäin vaativaan asumiseen jatkuvalla valvonnalla ja hoivalla.

Vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Vaativaa ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään vammaisille asiakkaille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista ja runsasta, ja joille ympärivuorokautisen asumisen tuki ei ole riittävä.
- Vammaisen asiakkaan lisätuen tarve voi liittyä esimerkiksi kahden hoitajan avuntarpeeseen siirtymätilanteissa. Palvelun tavoitteena on vastata ympäri vuorokauden runsaasti hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevan asiakkaan tarpeisiin.
- Ohjaus, tuki ja hoito voivat liittyä esimerkiksi asiakkaan psyykkisen tasapainon ja stressitilan hallintaan tai fyysisen auttamiseen. Vammaiselle asiakkaalle voi syntyä ennalta arvaamattomia tilanteita, joihin hän tarvitsee akuutin ohjauksen, tuen, avun tai hoidon.
- Vammaisen asiakkaan päivittäinen ohjaus, tuki ja hoito sekä niihin liittyvät toiminnot voivat vaatia kaksi työntekijää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi.

Erittäin vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen I-III

- **Erittäin vaativaa ympärivuorokautista palveluasumista I**, järjestetään vammaisille asiakkaille, jotka tarvitsevat erityisen runsaasti henkilökohtaista tukemista ja avustamista sekä hoivaa ja huolenpitoa kaikissa arkielämän toiminnoissa. Asiakkaan tuen tarve voi olla fyysisessä tai psyykkisessä toimintakyvyssä ja/tai sosiaalisissa tilanteissa ja se on luonteeltaan jatkuvaa. Asiakas tarvitsee apua ja tukea lähes koko valveillaoloajan ja ympäri vuorokauden.
- **Erittäin vaativaa ympärivuorokautista palveluasumista II**, järjestetään vammaisille asiakkaille, jotka tarvitsevat erityisen runsaasti henkilökohtaista tukemista ja avustamista sekä hoivaa ja huolenpitoa kaikissa arkielämän toiminnoissa jatkuvaluonteisesti ja ympäri vuorokauden, ja joille erittäin vaativa ympärivuorokautinen asumispalvelu I ei ole riittävä tuki.
- **Erittäin vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen III** on tarkoitettu vammaisille asiakkaille, jotka tarvitsevat erityisen runsaasti henkilökohtaista tukemista ja avustamista sekä hoivaa ja huolenpitoa kaikissa arkielämän toiminnoissa jatkuvaluonteisesti ja ympäri vuorokauden, ja joille erittäin vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen II ei ole riittävä tuki.

Vammaisten laitoshoido

- Vammaisten laitoshoido on tarkoitettu kehitysvammaiselle asiakkaalle, joka tarvitsee kokonaisvaltaista hoivaa ja tukea ympärivuorokautisesti eivätkä muut palvelut ole asiakkaan tilanteessa riittäviä. Laitoshoido hoivakodissa tai muussa sosiaalihuollon yksikössä voi olla lyhytaikaista tai määräaikaista. Sitä voidaan antaa osa-aikaisesti tai ympärivuorokautisesti.

Kiitos!

